

Bernal, 5 de maig de 1991

Estimat Joaquim,

ahir vaig rebre la teva del 26 d'abril, juntament amb el llibre, la fotocòpia de la nota d'en Rushdie i de la recensió del set-ciències Baulenas (1). Efectivament, la teva del 14 de febrer es va creuar amb la meua del 23, i aleshores passa allò de no saber què fer, si esperar que t'escrigui l'altre o bé escriure tu. En aquest cas, jo tenia la intenció d'escriure't sense esperar la teva, però la veritat és que he anat una mica de bòlit per un seguit de coses que miraré de detallar-te.

D'una banda, he anat rebent els llibres que vaig collir durant el període darrer pel terror, cosa que em va obligar --car ho considero un deure-- a enviar una targeta, si més no, per donar-ne les gràcies i dir alguna parauleta sobre el llibre dedicat. En alguns casos, vaig creure adient d'enviar algun llibre meu com a compensació. En fi, que tot plegat m'ha donat una feinada de cal Déu. D'altra banda, vaig fer un pròleg per a les Cròniques colonials d'en Pedrolo, que vol reeditar El Llamp; un altre pròleg o presentació per al Sexus que estic traduint (l'acabo a finals de mes). He hagut de traduir 25 fulls de la Jane Eyre, perquè va sortir la convocatòria de les ajudes a la creació literària del Ministeri de Cultura, que, com ja n'havíem parlat, havia decidit de sol·licitar (ja he enviat tot el patracol perquè en Clapés ho presenti en nom meu). De més a més, vaig rebre una carta d'Edicions B, per fax, signada per un tal José Moya, oferint-me 2500 dòlars per drets de traducció d'Allò que el vent s'endugué, i això també em va pertorbar una mica car no sabia ben bé què fer. Finalment, em sembla que la vaig cagar. Vaig contestar-li que em semblava poc, que m'havien de millorar l'oferta, i ve't aquí que he rebut el silenci com a resposta. Ara em temo que tirin al dret, tot fent-hi algunes modificacions i presentant-la com una traducció nova.

Et volia demanar que estiguessis amatent a l'aparició d'aquesta nova edició (treuran també la versió castellana). Si això arriba a passar, t'agrairé que me n'enviis de seguida un exemplar, per tal que el pugui compa-

rar amb la meva traducció i iniciar una acció legal per plagi. Això suposo que caldria fer-ho per conducte de l'advocat de l'Associació, oi? O sigui: pot ser que encara ho estiguin estudiant i em contestin, però m'estranya que no ho hagin fet, ja que semblava que tenien urgència a rebre la meva resposta (que vaig enviar també per fax) i en canvi han passat molts dies (jo els vaig contestar el 16 d'abril). Fins i tot he arribat a pensar que potser ja l'han posat a la venda el dia del llibre... Penso que potser m'hauria convingut més acceptar els 2500 patacons i deixar-me de punyetes, però, francament, vaig trobar que era molt poc per un llibre tan extens, que si l'haguessin de fer traduir ara els costaria entre dotze i quinze mil dòlars. En fi, de res no val plorar per la llet vessada, oi? Ja veurem què passa.

Encara més coses: Ed. 62 em van oferir de traduir The Grapes of Wrath de l'Steinbeck, a seguit de Sexus, però com que ja tenia el compromís de fer la Jane Eyre, vaig haver de dir que no, amb tot el dolor de l'ànima, car no he traduït mai res d'aquest autor, que és un dels primers que vaig llegir en anglès i m'agrada moltíssim, sobretot aquesta novel·la. Els vaig proposar que barregessin les cartes i la passessin per a l'any vinent, però no ho van poder fer.

I, així mateix, en Cahner em va demanar que fes un article-assaig per a la Revista de Catalunya, sobre l'exili català a l'Argentina. El cas és que en Solé i Sabater, l'historiador, ja m'havia proposat de col·laborar en aquesta publicació i, en principi, m'havia suggerit tres temes: aquest que ara em proposava en Max, el de la cultura catalana a l'Argentina i la novel·lística d'en Pedroló. Arran d'això, vaig fer la contraproposta a en Cahner de tractar aquest darrer en primer lloc, però sense presses, i ho ha acceptat. Paguen 4000 pessetes per foli i un article d'aquests n'hauria de tenir uns 15 pel cap baix.

Ja veus, doncs, que la cosa ha estat moguda, sobretot perquè m'ha calgut mantenir un ritme força accelerat amb la traducció per poder tenir-la enllestida en el terme previst.

I per bé que nosaltres aquí fem una vida força enclaustrada, que no té

res a veure amb la que feu voàaltres —sobretot tu!— i nosaltres mateixos quan som a Barcelona, de tant en tant, però, fem alguna escapada: el cap de setmana darrer, ens en vam anar a Tandil (uns 500 quilòmetres cap al sud) on viu el germà de la Isabel, per anar a buscar rovellons! Tal com ho sents. En vam collir un bon cistell i, després de fer-nos-en un tip allà, en vam dur cap a Buenos Aires, perquè també en mengés la Glòria, que s'hi torna boja. A part dels bolets, també vam menjar guatlles escabetxades, delicioses!

Ja saps que el retorn a aquest país sempre ens resulta traumàtic, i, si bé aquesta vegada a mi no m'ha agafat tan fort, la Isabel sí que ho ha patit força, de manera que hem de mirar d'esbargir-nos una mica que si no... Ja deus saber com van les coses, per aquests verals...

En rellegir la teva del febrer, hi trobo les teves reflexions a l'entorn de la guerra, aquesta guerra tan bèstia, que ja veus com ha acabat: amb l'estossinada que en Hussein ha fotut i fot als kurds! I aleshores, no pots deixar de preguntar: per què ara no intervenen els "aliats", les Nacions Unides i tota la pesca? És que això no és una cosa semblant a la invasió de Kwait? O pitjor... I ara no ens estalvien pas l'horror de les imatges d'aquella pobra gent que moren com a mosques, ans al contrari, ens les passen pels ulls perquè veiem com n'és de malparit en Hussein, oi? Però i ells?

Tinc curiositat per llegir L'honor de Fazel Madani. Espero haver-ho fet quan et torni a escriure, per dir-hi la meva.

Encara no he rebut les noves "plaquettes" que ha anat presentant el Cafè Central, però tinc la paraula dels nostre "editor i amic", com tu dius, que les rebré un moment o altre. Sí que és curiós que en Toni hagi publicat aquest nou títol amb pseudònim, però suposo que ho deu fer perquè no sembli que hi vol fer un protagonisme excessiu... No ho sé, tu! T'agraeixo que m'enviessis l'original de El País amb la meva entrevista, perquè només en tenia unes còpies per fax. També vaig rebre, de part de la mateixa entrevistadora, la del 9Nou, que suposo hauràs vist. No sé, però, si va sortir alguna cosa sobre la sessió de Cafè Central.

De la Montserrat Roig, després d'haver-li escrit, ni notícia. Pel que em dius, sembla que deu estar més bé, però potser no ho està anímicament. Home, quin cop això d'en Quim Soler! Però celebros que ja rutlli. Dona-li records de part meva, quan el vegis.

I veig que tu no escarmentes: continues anant de la Ceca a la Meca, recorrent les escoles del país. Tant de bo tot aquest esforç que fas no sigui inútil!! Però tingues cura, eh?

Nosaltres, la Isabel i jo, ens passem moltes estones, com és natural, revivint tants i tants moments dels que vam viure a casa nostra..., i potser tens raó quan dius que comencem a fer-nos vells, per tants de records com anem acumulant.

Així que també enguany Mossèn Tronxo ha continuat essent el llibre del dia del llibre? Quin país, el nostre, no!! Ja et dic jo! No vas veure pas si va sortir Una història de dues ciutats?

Per cert, vaig rebre una carta de la Maria Barbal, agraint-me l'exemplar de Pedrolo contra els límits que li havia enviat i, en desitjar que un nou viatge o unes noves jornades ens permetin de continuar la breu conversa que vam tenir a Lleida, afegeix que "com a punt de partida comptem amb un amic comú, en Quim Carbó; encara que jo no he fet gaire per guanyar-me la seva amistat, i més ho atribueixo a la seva bondat que a cap altre motiu". Em sembla que és una bona persona, oi? Com que li havia dit que no coneixia els seus llibres, me'ls va dur a casa de la meva cosina, i per això li vaig enviar el meu.

Bé, espero que ara la nostra correspondència tornarà a la normalitat. Records de la Isabel i de la Glòria, i una forta abraçada del teu

P.S. T'adjunto una foto de les que vam fer a Àmbit.